

[Melchior.]

om du skal dø i morgen, så altså helst i dag, så frakender jeg dig en ret i evigheden, så kommer du ikke i himmerig, eller du får i hvert fald ikke så god en plads, som andre får. Og så kan jo nogle smile ad dette, men i den troendes mund er det realiteter, når han udtaler det, og derfor en alvorlig trussel, meget værre end den trussel, som røveren bruger over for sit eventuelle offer, når han peger på ham med en revolver: pengene eller livet. Det værste, han kan tage, er jo livet; det er så kort, og døden er så lang. Men den religiøse missionær vil jo ligefrem tage det allerstørste, som han overhovedet kender, nemlig retten til en evighed, fra den, han forsøger at missionere på.

Det er et eksempel på højreindoktrinering, som man må tage afstand fra. Men har man lov til det — og det synes jeg altså man har — må man også have lov til at tage afstand fra en form for profetisme og missionærvirksomhed, som udøves fra den modsatte fløj. Begge fjerner sig farligt fra balancen og fra midten.

Jeg synes, det var skønt at høre hr. Flygaard fra retsforbundet, der selv er lærer, sige, at han fandt en undervisning vellykket, når eleverne, efter at et emne var overstået, var i tvivl om, hvor læreren selv havde sine sympatier. Det vil jeg gerne underskrive. Jeg trækker det frem her en ekstra gang, fordi der er mange, der har sagt, nu sidst hr. Gert Petersen, at al undervisning er subjektiv; der er andre, der har sagt, at al undervisning er indoktrinerende, for ellers skulle det være en maskine, der underviste. Det er jeg ikke enig i. Jeg tror ikke, at god undervisning behøver være hverken subjektiv eller indoktrinerende, for undervisning består efter min mening ikke i at begå den fejl, som mange, sikkert både forældre og lærere, begår: at forsøge som en anden lille vorherre at genskabe eleven, barnet, i sit eget spejlbillede. Undervisning er kundskabsmeddelelse og består i at vise, at forevise eleverne det store antal muligheder, der er for at forstå eller opfatte ting el-

ler for at gengive ting, at vise, hvor mange måder man kan male eller spille på eller udtrykke sig i ord på uden på nogen måde at behøve at give udtryk for, hvilken af disse muligheder man foretrækker fremfor en anden.

Det er efter min mening kundskabsmeddelelse og undervisning at give den størst mulige frihed til de underviste til at annamme, at absorbere, den kundskab, vi har fra historien om de mange muligheder, der findes, for at den enkelte person så selv kan finde, hvor hans sympatier ligger, og hvilken af disse udtryksformer eller forståelsesformer der matcher hans eller hendes evner bedst.

Det er denne frihed, vi alle vil understrege. Hr. Robert Pedersen sagde, at demokratiet måles efter, hvor stor frihed man giver mindretallet. Jeg kan også godt underskrive denne definition. Men demokratiet måles ikke efter, hvor stor magt man giver mindretallet. Jeg kan jo bare nævne et nøgleord eller en stikordsglose som formandsinitiativet — som jo nok kan give hr. Robert Pedersen og mange af hans partifæller kuldegysninger — som sandelig skal have stor frihed til at udtrykke sig, men som ikke demokratisk set skal have nogen magt, som de ikke gennem udøvelse af demokratiske fremgangsmåder er berettiget til at udøve. Derfor vil jeg gerne understrege dette, at nok skal demokratiet måles på, hvor stor frihed det giver mindretallene, vil jeg endda udvide det til, men ikke på, hvor stor magt det giver mindretallene.

Hr. Freddy Madsen udtalte, at hr. Erhard Jakobsen terroriserer radioen eller radiorådet. Jeg må sige, at jeg har nu et års tid været i lige så mange forhandlinger med hr. Erhard Jakobsen, som radiorådsmedlemmer er i med ham, og jeg har ikke lagt mærke til hans evne til at terrorisere. Man må jo tillægge denne mand nogle ganske overnaturlige evner, hvis han — jeg tror, han er 1/26 af det — sådan skulle kunne terrorisere de 25 andre, eller også må de 25 andre sandelig være nogle nathuer, når de